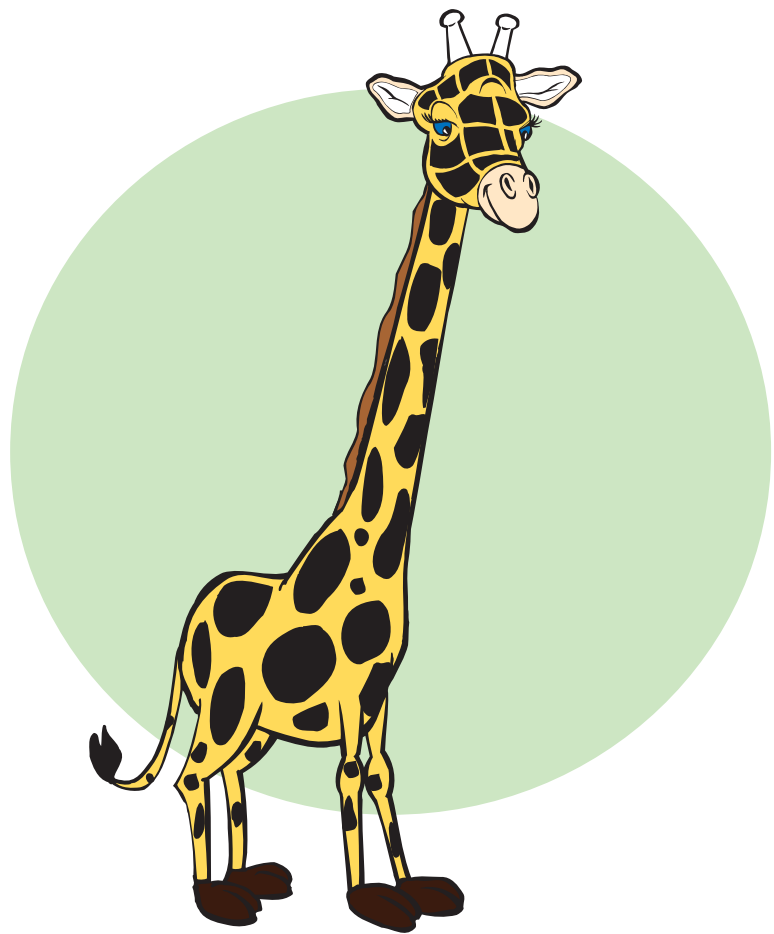


# VÄGEN TILL & FRÅN SKOLAN



Några idéer för klassrummet...

# BILD, MUSIK & DRAMA

## Bild

Rita ett stort träd med grenar men inga löv. Det kan vara ett gemensamt klassträd men varje barn kan också rita ett eget träd.

Varje gång ett barn har gått eller cyklat till skolan ska de placera ett grönt löv på klassträdet/sitt träd. Ett gult löv symboliserar att man gått en del av resan eller åkt buss och ett brunt löv betyder att man åkt bil hela vägen.

Målet är att trädet ska vara så grönt som möjligt.

## Musik

Hur många sånger går det att hitta som har ordet ”gå/r” i sig?

Ha månadens/veckan trafiksång/gåsång



Herr Gårman

Det är så härligt att gå i solen

Jättesköna sol

Fars moped (som handlar om hur man inte ska göra i trafiken...)

## Drama

Låt barnen gå, springa, hoppa, studsa, skutta till givna ord som:  
snabbt, tyst, högljutt, spänningsfyllt, tråkigt osv..



Hur rör man sig när det är:

blåsig, regnigt, halt, snöigt...

Använd röd/grön gubbe-skyltar och lek Gör si, gör så, 1-2-3-stopp och andra lekar.

Hitta på ett rörelse/dansmönster till:  
STOPP/TITTA/LYSSNA/TÄNK/GÅ

# PRATA, LYSSNA, LÄSA & SKRIVA

## Barnens resa till skolan:

Börja med att beskriva din egen resa t ex vid vilken tid du gick hemifrån, transportmedel, saker du sett och hört på vägen, ställen där du svänger vänster/höger, kända platser, saker längs vägen, gatunamn, farliga platser osv...

Låt barnen återberätta sina resor till skolan i smågrupper. Hur väl kan någon beskriva ett annat barns väg till skolan med saker och ting i rätt ordning. Vems resor var mest lika? Vem hade den längsta, kortaste, mest intressanta, ovanligaste eller minst hälsosamma resa?

Gör viktböcker som beskriver resan till skolan på ena sida och resan hem på den andra.

Hur skiljer sig resorna?

Jämför med syskon, skolkamrater, lärare och andra som arbetar på skolan. På vilka sätt är resorna lika/olika?

Finns det möjlighet att jämföra med barn på en annan skola? Brevväänner?

Hur skiljer sig omgivningarna? Landet jämfört med stan?

Låt barnen beskriva/skriva ner den värsta resa till skolan de kan tänka sig.

Låt barnen beskriva en ovanlig eller en rolig resa till skolan

Låt dem beskriva en resa till skolan på en ovanlig plats – öknen, djungeln, bergen, på en ö eller kanske på en annan planet...

Förslag: använd storyboard för att få ner de olika scenerna.

### Låt barnen arbeta två och två

Varje barn har en bild/foto på något som finns ute på gatorna (postlåda, lyktstolpe, busshållplats osv...) Utan att visa bilden ska man muntligen ge en detaljerad beskrivning av föremålet utan att säga vad det är. Den andre ska rita en bild av föremålet.

Jämför teckningen med originalbilden. Hur bra var informationen som gavs? Var det någon information som saknades?

Sitt i en ring: Ett barn säger något han/hon såg på vägen till skolan. Nästa man upprepar och lägger till en ny sak osv.

Man kan även göra det i alfabetisk ordning;

Jag såg Amanda, en bebis, en cykel, David...

### Gå en lyssnarpromenad

Ta med en bandspelare och spela in ljuden på vägen.

Spela upp bandet i klassrummet. Kan ni identifiera alla ljud?

Ge barnen varsitt papper med jättestora glasögon och/eller öron. Låt barnen rita allt vad de såg/hörde på vägen till skolan.



### Logg/dagböcker

Låt barnen skriva logg/dagbok under en vecka där de dokumenterar vad de gör på vägen till/från skolan. Detta kan man utveckla genom att ge barnen olika uppgifter att utföra på vägen. Här kan också föräldrarna vara delaktiga.

Hur skriver man i kronologisk ordning?

Checklista på saker det sett på vägen: skyltar, refuger, busshållplatser, olika sorters fordon, sjungande fåglar mm

Låt barnen hitta gatskyltar som innehåller olika namn på djur, växter, människor, färger osv. Det ser olika ut vid olika skolor.

Kan barnen upptäcka saker i böckerna som förändras en dag till en annan?

Det kan handla om vädret, ett hus som fått ny färg eller växter som kommit upp eller vissnat.

Med lite stöd kan även en kort promenad bli något att upptäcka nya saker och förändringar i.



## Gå en språkpromenad

som uppmuntrar barnen att skriva ner/komma ihåg alla skriftlig information på vägen: gatuskyltar, information, reklam osv... Fotografera gärna. Sätt upp bilderna på en illustration av promenaden.

## Heta stolen

Alla sitter på varsin stol. Ha en tom stol. Läraren säger t ex: "Det är skönt att gå till skolan."

Alla som håller med byter plats. De som inte håller med sitter kvar. Både de som flyttar och de som sitter kvar kan få motivera sin ståndpunkt.

Dock behöver man inte göra det varje gång. Förslag på påståenden:

- Det är skönt att bli körd till skolan
- Det är för mycket trafik utanför skolan på morgonen
- En förälder borde följa barnet när det går i ettan/tvåan/trean
- Det är roligt att gå tillsammans med andra till skolan
- Min skolväg skulle kunna vara bättre om jag fick förändra den
- Jag går ensam till skolan
- Bilar kör ofta för fort utanför min skola



Låt barnen sitta i små grupper och lämna sina åsikter skriftligt eller muntligt om vad de tycker är bra respektive dåligt när det gäller deras väg till skolan. Lista alla åsikter. Finns det några som förekommer oftare? Har de några förslag på förbättring?

## För och emot

Här kommer några riktiga kommentarer från föräldrar om för och nackdelar med att gå till skolan. Be barnen att sortera dem i positiva och negativa kommentarer. Studera de negativa; hur skulle barnen kunna övertyga dessa föräldrar att gå ibland istället för att köra bil? (Är barnens egna åsikter de samma som deras föräldrars?)

*"Det är för långt att gå till skolan".*

*"Det är det bästa sättet att lära ut trafiksäkerhet."*

*"Mina barn går i olika skolor – det finns inte tid att gå till båda."*

*"Det är mindre struligt att gå."*

*"Det är alltid hundbajs på trottoaren."*

*"Det håller dig frisk och kry."*

*"Jag måste vara på jobbet klockan åtta, så jag kan inte gå."*

*"En cykel är lättare att parkera än en bil."*

*"Det hjälper till att hålla utsläppen nere."*

*"Det är för farligt att gå – det är för många bilar utanför skolan."*



## Ord och fraser

Hur mycket "trafikspråk" kan barnen?

Känner de till ord som gångbana/trottoar, refug, körbana, väjningsplikt, stopplikt, zebralagen, övergångsställe osv?

Leta i ordböcker för att hitta förklaringar och skriva meningar.

Hur många rörelseord kan med två stavelser kan de hitta? T ex hoppa, springa, ramla osv...

Talesätt: Vilka talesätt kan de hitta med gå/steg/fot-ord?

T ex "sätta ner foten", "långa steget före", "stå med bägge fötterna på jorden", "bättre en tia i handen än en tjuga i foten" (ha, ha..)

Hitta sammansatta ord med stig, gång, väg, gata, steg, fot, gå.

## Låt barnen skriva gå-dikter

T ex utgå från PROMENERA eller GÅ TILL SKOLAN. Skriv ett ord/en mening för varje bokstav i ordet:

Pappa går med

Risebergskolan

Opel

Mask

Erika

Nyckelpiga



Ett gult blad

Ansvar

## Vägen till skolan-spel.

Låt barnen hitta på ett "Vägen till skolan"-spel. Låt dem relatera till sin egen skolväg, intressanta platser och saker på vägen. Visa olika tärningsspel som inspiration.

Titta på språket, utseende, beteckningar, osv. Kom överens om bakslag och belöningar.

Det gäller att hitta en lagom nivå – för många bakslag gör det svårt och frustrerande – för få gör det för lätt.

**exempel:**



*Du försov dig – stå över ett slag*



*Hundbajs – stå över ett kast och gör rent skorna*



*Skorna läcker – gå två steg tillbaka*



*Kraftig medvind – flyg tre steg framåt*



*Grönt ljus vid övergångsstället – gå framåt två steg*



*Polisen hjälper till – gå tre steg framåt*

# MATTE

## Siffror

Gå en promenad i närområdet. Låt barnen skriva ner alla siffror de ser på vägen t ex på registreringsskyltar, hus, skyltar, busshållplatser, öppettider i affärer, prisskyltar, postlådans tömningstid osv..

(Fotografera eller videofilma)

Gör en utställning med promenadsiffrorna.

Gör ett stapeldiagram med barnens mest/minst populära skor t ex gummi-stövlar, gympaskor, sandaler, tofflor

Gör trafikräkningar: jämför resultaten mellan olika dagar, tider och platser.

I en rad hus med nummer – kan de räkna ut vilket nummer huset har som inte har en synlig siffra?

Räkna ut vad en resa till skolan skulle kosta vid olika transportslag.

## Former och mönster

Hur många olika former och mönster kan barnen identifiera på vägen till skola?

Titta på takpannorna, skorstenarna, gatubeläggningen, övergångsställena, tegelstenar, räcken, staket, vägmärken och skyltar. Vilka är regelbundna/symmetriska? Vilka är exakt likadana?

Låt barnen rita ett mönster de sett på vägen till skolan. Låt kompiserna göra ett likadant eller rita hälften och se om kompiserna kan slutföra mönstret.

Gör dragspelsmönster – en rad med figurer som hänger ihop i händerna kan visa att det är viktigt för små barn att hålla varandra i händerna när de är ute i trafiken.

Gör andra dragspelsmönster med skor och fötter. Kan även färgerna på skor och/eller snören komma igen i mönster?

## Mätning

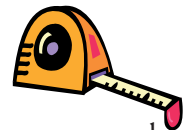
Låt barnen uppskatta hur lång deras väg till skolan är i t ex steg, meter eller minuter – eller använd stegräknare. Jämför de längsta med de kortaste resorna.

Äldre elever kan experimentera med hastighet och avstånd; uppskatta, skriva ner och räkna ut. Här kan man jobba med/diskutera vädrets inverkan på bromssträckor. En bil som kör 50 km/h behöver 23 meter på sig för att stanna – vid bra väg- och väderbetingelser.

Låt barnen ställa sig där de tror att det är 23 meter från en given linje. Vem kom närmast?

De flesta kommer att underskatta avståndet.

Sensmoralen är: ”vänta tills bilarna har kört förbi innan du går över.”



## Studera närområdet

### x-a farliga platser

Be barnen att rita en karta över deras väg till skolan. Sätt ett x vid varje ställe de måste korsa en gata.

Små barn kan rita en enkel karta med igenkänningsmärken – äldre barn kan använda en riktig karta.

Prata om de olika vägarna – kan de identifiera farliga ställen som korsningar, gathörn, svängar och parkerade bilar?

Kan de planera en säker väg till skolan genom att använda säkrare ställen där de ska korsa en gata?

Gör en överenskommelse med hemmet om vilken som är den säkraste vägen och att barnet ska använda sig av den.

De barn som kommer med buss eller bil kan också rita en karta och sätta ut igenkänningsplatser de kommer förbi på vägen.

Det vore intressant att jämföra antalet detaljer som noteras under en promenad till skolan jämfört med en bilfärd. Hur många av barnen ser bara sitt närområde som en suddig bild när de passerar i 50 km/h?

Detta är ett bra tillfälle att prata om ett säkert beteende som fotgängare och hur man gör sig mer synlig som gående eller cyklist.

### Detektiver



Om du är ute med barnen i närområdet kan det vara ett tillfälle för dem att leka detektiver:

Vad finns under gångbanorna/gatorna utanför skolan? Vilka ledtrådar finns för att klura ut det? Vad är det som locken i gatan täcker? Gör frottage – vad betyder de olika bokstäverna på locken?

Hur kan man veta att en gata eller trottoar har varit uppgrävd nyligen? Varför och hur har den blivit reparerad? Är den säker? Var kan man hitta information om framtida avstängningar? Hur skulle det påverka deras väg till skolan?

Jämför nytagna foton kring skolan med sådana tagna för ca 50 år sedan. Titta på byggnader, lyktstolpar, gatubeläggning och gatunamn. Vilka ledtrådar ger de om närområdets historia?

## Faror och risker

Prata med barnen om vad faror och risker är för något.

Kan de ge exempel på risker på vägen till skolan?

Be dem att fundera över hur riskerna kan se ut för olika grupper av människor som går samma väg som de själva t ex rörelsehindrade, äldre, folk med barnvagnar eller hund.

Kan riskerna variera med olika tider på året? T ex väderförhållande och mängden dagsljus?

Gör en riskbedömning av en del av skolvägen – att börja utanför skolgrinden är en god idé.

Med yngre barn är det viktigt att prata om vad som menas med riskfullt. Vad menas med ett riskfullt beteende?

Rita eller skriv ner de eventuella riskerna som barnen upptäckt t ex sprucken beläggning på gångbanan, gropar, slitna och dåliga vägmarkeringar, dålig parkering, fortkörning m m.

Låt barnen skriva till berörda myndigheter för att åstadkomma en förändring.

## Att komma säkert över till andra sidan...

Låt barnen tänka ut ett sätt att säkert korsa gatan – kan de bygga en modell och skriva en förklaring hur den skulle användas?

Känner barnen till vad som är ett trafiksäkert beteende på en gångbana?

Diskutera hur man ska bete sig på en trottoar – gå långt in eller ute på trottoarkanten?

Hur ska man göra om det inte finns någon gångbana?

Vet de hur de kan göra sig mer synliga om de är ute och går i skymningen eller när det är mörkt?

## Skyltar

Vilka sorters vägs skyltar träffar banen på under sin väg till skolan?

Vilka är varningsmärken ( trianglar – gula och röda)

Vilka är förbudsmärken ( runda – gula och röda- fast inte alla)

Vilka är påbudsmärken (runda – blå och vita – fast inte alla)

Vilka är informationsmärken (fyrkantiga i olika färger)



Ta reda på var de mest frekventerade platserna i skolan finns. Diskutera vilka skyltar som skulle behövas där och var de skulle placeras: t ex ”Halt golv”, ”Rektor”, ”Treornas korridor”

”Spring inte”, ”Besökare hitåt” . Hur kan man märka skyltarna på rätt sätt?

Detta häfte är en del av Malmö stads projekt "Vänlig väg till skolan". Materialet är en fri översättning av engelska lektionsförslag från [www.walktoschool.org.uk](http://www.walktoschool.org.uk). Se häftet som en inspirationskälla där man kan plocka övningar och integrera i olika ämnen.



---

KONTAKT: Lotta Cederfeldt  
tel. 040-34 21 48  
e-post: [lotta.cederfeldt@malmo.se](mailto:lotta.cederfeldt@malmo.se)